

Rijksoverheid

Inpassingsplan

Kabeltracé Gemini

Inhoudsopgave toelichting

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Ligging en begrenzing plangebied inpassingsplan	3
1.5	Leeswijzer	5
2	Huidige situatie	6
2.1	Vergunde windparken en kabeltracés	6
2.2	Ruimtelijke aspecten plangebied	7
2.3	Functionele aspecten plangebied	8
3	Het initiatief	9
3.1	Nut en noodzaak	9
3.2	Het Gemini-project	9
3.3.2	Aanleg van kabel op land	11
4	Beleidstoets	12
4.1	Rijksbeleid	12
4.1.1	Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte en Besluit algemene regels ruimtelijke ordening	12
4.1.2	Planologische kernbeslissing (PKB) Derde Nota Waddenzee (2001)	12
4.1.3	Beleidslijn Kust (2007)	13
4.1.4	Derde Structuurschema Energie Voorziening (SEV III)	13
4.2	Provinciaal beleid	13
4.2.1	Interprovinciaal Beleidsplan Waddenzegebied (1995)	13
4.2.2	Provinciaal omgevingsplan 2009-2013 Groningen (POP3) (2009)	13
4.3	Gemeentelijk beleid	14
5	Toets milieu- en waardenaspecten	15
5.1	Inleiding	15
5.2	Milieueffectrapportage	15
5.3	Natuur	16
5.4	Geluid	17
5.5	Externe veiligheid	17
5.6	Bodem	17
5.7	Water	17
5.8	Luchtkwaliteit	17
5.9	Kabels en leidingen	18
5.9.1	Overzicht kabels en leidingen	18
5.9.2	Elektrische en magnetische velden	18
5.10	Landschap	19
5.11	Archeologie en cultuurhistorie	19
5.12	Explosieven	20

6	Juridische planopzet	21
6.1	Inleiding	21
6.2	Het Rijksinpassingsplan	21
6.3	Plansystematiek	21
6.4	Opbouw van de planregels	21
6.5	Beschrijving per bestemming	22
7	Financieel-economische haalbaarheid	23
7.1	Exploitatie	23
7.2	Schadeafhandeling	23
7.2.1	Zakelijk recht	23
7.2.2	Uitvoeringswerkzaamheden	23
7.2.3	Planschade	23
8	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	25
8.1	Overleg	25
8.2	Zienswijzen	25

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In de Noordzee worden twee windparken gerealiseerd. Deze twee parken, met een vermogen van 600 MW in totaal, worden aangeduid als 'Gemini' en ontwikkeld door Typhoon Offshore BV (hierna: Typhoon). De windparken sluiten via een kabelverbinding aan op het landelijke hoogspanningsnet ter plaatse van het TenneT 380 kV hoogspanningsstation Oudeschip in de Eemshaven, in de gemeente Eemsmond.

Een deel van het kabeltracé ligt in de gemeente Eemsmond. De hier geldende bestemmingsplannen staan de aanleg van het kabeltracé niet (volledig) toe. Voorliggend rijksinpassingsplan biedt het juridisch-planologische kader voor de realisering van het gedeelte van de kabelverbinding dat binnen de gemeente Eemsmond ligt. Het betreft globaal het gedeelte van de kabelverbinding vanaf de Waddeneilanden door de Waddenzee en de aanlanding tot en met het 380 kV hoogspanningsstation op land, in de Eemshaven.

Op 4 december 2009 zijn vergunningen verleend op basis van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken (hierna: Wbr) voor de realisatie van drie windparken in het Nederlands deel van de Noordzee. Voor twee van de drie parken is inmiddels subsidie toegekend (thans de Geminiparken). De verleende Wbr-vergunningen hebben mede betrekking op het grootste deel van het kabeltracé van de windparken richting het Nederlandse vasteland. De Wbr-vergunningen worden overigens nog gewijzigd, zie ook paragraaf 2.1. De aanlanding en het tracé van de kabelverbinding op land vormen geen onderdeel van voornoemde Wbr-vergunningen.

Het inpassingsplan biedt de juridisch-planologische basis om het kabeltracé binnen de gemeente Eemsmond te kunnen realiseren en in gebruik te nemen.

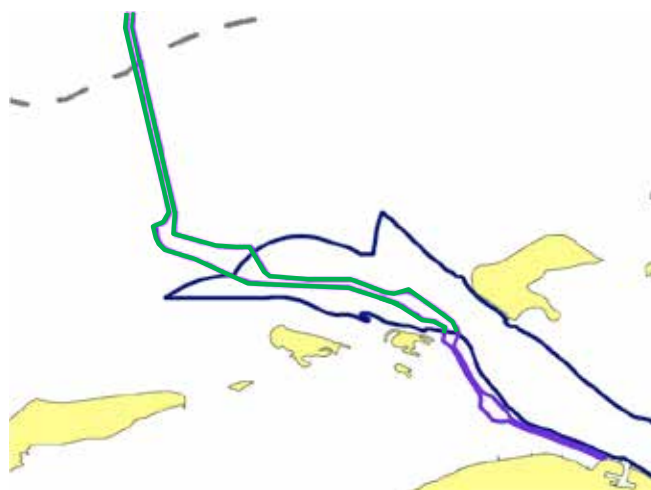
1.2 Ligging en begrenzing plangebied inpassingsplan

Het gebied, waar de Gemini-parken worden gebouwd, ligt circa 56 km ten noord/noordwesten van de Waddeneilanden Schiermonnikoog en Rottumerplaat in de Nederlandse exclusieve economische zone¹. Een deel van het vergunde kabeltracé bevindt zich binnen de territoriale wateren van Nederland (de 12-mijlszone) en loopt door het Eems-Dollard Verdragsgebied (het EDV-gebied, zoals bepaald op grond van het EDV per 2011, de grens verschuift namelijk voortdurend ten gevolge van de hoogdynamische

¹ Sinds 28 april 2000 is een exclusieve economische zone ingesteld die zich uitstrekt voorbij de Nederlandse territoriale zee. Nederland oefent in de exclusieve economische zone soevereine rechten uit ten behoeve van onder andere de exploratie en exploitatie van natuurlijke rijkdommen, de bouw en het gebruik van installaties en inrichtingen en wetenschappelijk onderzoek (bron: <http://www.noordzeeloket.nl/index.asp>).

morfologie), zie figuur 1.1. Het Eems-Dollard Verdragsgebied wordt gezamenlijk beheerd door Nederland en Duitsland.

Het gebied waar het inpassingsplan op toeziet is het deel van het kabeltracé gelegen in de gemeente Eemsmond tot aan de grens van de gemeente. De exacte planbegrenzing is opgenomen op de verbeelding van het inpassingsplan.

Figuur 1.1 Het Geminiproject en de ligging van het plangebied

- Donkerblauwe lijn is het EDV-gebied volgens afstemming EDV-commissie 2011
- Paarse lijn is de corridor voor de exportkabels van Gemini
- Groene lijn is de corridor voor de exportkabels van Gemini in het EDV-gebied en verder
- Grijze onderbroken lijn is de 12-mijlszonelij

De coördinaten van de exportkabel corridor bij intrede EDV 2011-gebied zijn:

Corridor L ID	UTM zone 31N (ETRS89)		Corridor R ID	UTM zone 31N (ETRS89)	
	Easting [m]	Northing [m]		Easting [m]	Northing [m]
CPa15	741764	5937724	CPb15	741587	5937608

1.3 Het inpassingsplan

Op de besluitvorming voor de aanleg van het kabeltracé is op grond van de Elektriciteitswet 1998 de rijkscoördinatie-regeling als bedoeld in artikel 3.35 van de Wet ruimtelijke ordening van toepassing. Dit houdt onder andere in dat de Minister van Economische Zaken (hierna: EZ) en de Minister van Infrastructuur en Milieu (hierna: IenM) gezamenlijk het bevoegd gezag zijn voor de ruimtelijke inpassing van het project. De rijkscoördinatie-

regeling houdt daarnaast in dat de benodigde vergunningen en besluiten tegelijkertijd en in onderlinge samenhang worden voorbereid en de procedure volgens afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht doorlopen. De Minister van EZ is hierbij aangewezen als projectminister. De besluitvorming zelf blijft bij de hiervoor bevoegde bestuursorganen en ook de geldende afwegingskaders blijven volledig intact.

Op grond van artikel 3.35, eerste lid, onder c, in samenhang met artikel 3.28, eerste lid, Wro heeft de Minister van EZ de mogelijkheid om samen met de Minister van IenM een rijksinpassingsplan op te stellen, met dezelfde juridische status als een gemeentelijk bestemmingsplan.

De rijkscoördinatieregeling

De procedure die wordt aangeduid als de rijkscoördinatieregeling is geregeld in artikel 3.35, eerste lid, Wro en omvat twee elementen. Ten eerste een inpassingsplan, een ruimtelijk besluit van de rijksoverheid op basis van artikel 3.28 Wro, dat onderdeel uit gaat maken van de ter plaatse reeds geldende bestemmingsplannen. Ten tweede de gecoördineerde voorbereiding door de rijksoverheid van de voor een project benodigde (overige) besluiten.

Bij wet² van 25 september 2008, die in werking is getreden op 1 maart 2009, is bepaald dat de rijkscoördinatieregeling wordt toegepast voor bepaalde projecten op het gebied van energieinfrastructuur. Met die wet zijn daartoe de Elektriciteitswet 1998, de Mijnbouwwet en de Gaswet gewijzigd.

Dit houdt onder andere in dat de minister van EZ is aangewezen als verantwoordelijke minister naast de minister van I&M. Zij stellen op grond van artikel 3.35, tweede lid, Wro gezamenlijk het inpassingsplan vast. De voorbereiding en bekendmaking daarvan door het Rijk wordt gecoördineerd met de voorbereiding en bekendmaking van de benodigde uitvoeringsbesluiten.

Op grond van artikel 3.28, vijfde lid, Wro is in het Besluit tot vaststelling van het onderhavige inpassingsplan bepaald dat de gemeenteraad van de gemeente Eemmond en Provinciale Staten van Groningen gedurende een periode van 5 jaren na vaststelling van dit inpassingsplan niet bevoegd zijn een bestemmingsplan, respectievelijk een inpassingsplan vast te stellen voor de gronden waarop dit inpassingsplan betrekking heeft. Dit is slechts anders als een bestemmingsplan respectievelijk inpassingsplan wordt vastgesteld dat voorziet in de bestemmingen zoals neergelegd in het onderhavige inpassingsplan.

Uitvoeringsbesluiten

De rijkscoördinatieregeling maakt een parallelle en een gecoördineerde voorbereiding van de voor de verwezenlijking van het project benodigde uitvoeringsbesluiten mogelijk, al dan niet samen met het rijksinpassingsplan (artikel 3.35, eerste lid, Wro). Hierbij kan onder andere gedacht worden aan omgevingsvergunningen voor bouwen of kap en ontheffingen op grond van de Flora- en Faunawet. De besluiten worden voorbereid met

toepassing van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure als bedoeld in afdeling 3.4 Awb en de bijzondere procedurele regels in artikel 3.31, derde lid, Wro. De regeling voorziet in een gezamenlijke kennisgeving en terinzagelegging van de ontwerpbesluiten (artikel 3.31, derde lid, onder b, in samenhang met artikel 3.35, vierde lid, Wro) en gelijktijdige bekendmaking kennisgeving in de Staatscourant en via elektronische weg van de besluiten (artikel 3.32 in samenhang met artikel 3.35, vierde lid, Wro).

De bevoegdheid de uitvoeringsbesluiten te nemen blijft in beginsel bij de wettelijk bevoegde bestuursorganen berusten. De Minister van EZ kan van die bestuursorganen de medewerking vorderen die nodig is voor het slagen van de coördinatie. De bestuursorganen zijn verplicht medewerking te verlenen (artikel 3.35, derde lid, Wro). Indien een betrokken bestuursorgaan niet of niet tijdig overeenkomstig de aanvraag beslist dan wel een besluit neemt dat wijziging behoeft, kan de Minister van EZ tezamen met de minister tot wiens beleidsterrein het desbetreffende uitvoeringsbesluit behoort een beslissing nemen die in de plaats treedt van het besluit van dat bestuursorgaan. Dit is de zogenoemde interventiebevoegdheid (artikel 3.36, eerste lid, Wro).

De wet kent ook de mogelijkheid dat de Minister van EZ en de minister tot wiens beleidsterrein een besluit behoort de bevoegdheid dat besluit te nemen bij voorbaat aan zich trekken (artikel 3.35, derde lid, Wro), maar van deze mogelijkheid is bij dit project geen gebruik gemaakt.

Toepassing van de coördinatieregeling laat de materiële toetsingskaders voor de uitvoeringsbesluiten in beginsel onverlet. Deze besluiten moeten dus aan dezelfde inhoudelijke eisen voldoen als wanneer de coördinatieregeling niet zou zijn toegepast. Een uitzondering is dat bepalingen in regelingen van provincies, gemeenten en waterschappen om dringende redenen buiten toepassing kunnen worden gelaten als door die bepalingen de verwezenlijking van het betrokken onderdeel van het nationaal ruimtelijk beleid onevenredig wordt belemmerd (artikel 3.35, achtste lid, Wro).

² Wet van 25 september 2008, Stb. 2008, 416, tot wijziging van de Elektriciteitswet 1998, de Mijnbouwwet en de Gaswet in verband met toepassing van de rijkscoördinatieregeling op energie-infrastructuurprojecten. Inwerkingtreding: 1 maart 2009 (Stb. 2009, 76).

1.4 Vigerende bestemmingsplannen

De bestemmingen van het gebied waar het inpassingsplan op toeziet, zijn nu geregeld in de vigerende bestemmingsplannen van de gemeente Eemsmond:

- Bestemmingsplan Waddenzee voor het deel van het kabeltracé in de Waddenzee tot aan de kust. Dit bestemmingsplan is vastgesteld door de gemeenteraad op 9 december 1993.
- Bestemmingsplan Buitengebied-Noord (Eemshaven) voor het deel op het land bij de Eemshaven. Dit plan is vastgesteld door de gemeenteraad op 27 mei 1993 en goedgekeurd door de Provincie Groningen op 18 januari 1994.
- Bestemmingsplan Windpark Eemshaven, 2008, partiële herziening bestemmingsplan Buitengebied en bestemmingsplan Buitengebied-Noord (Eemshaven). Dit plan is vastgesteld door de gemeenteraad op 26 juni 2008 en goedgekeurd door de Provincie Groningen op 30 september 2008.
- Wijzigingsplan, artikel 11 WRO Eemshaven Insteekhovens Oostlob en aanpassing dijklichaam. Dit plan is vastgesteld door de gemeenteraad op 30 januari 2008 en goedgekeurd door de Provincie Groningen op 28 april 2008
- Bestemmingsplan Eemshaven hoogspanning 2010. Vastgesteld door de gemeenteraad van de gemeente Eemsmond op 19 januari 2012.

Enkele huidige bestemmingen voorzien in de mogelijkheid om hoogspanningskabels te realiseren. Het grootste gedeelte van het kabeltracé binnen de gemeente Eemsmond kan op grond van de huidige bestemmingsplannen echter niet aangelegd worden. Vanuit het integrale karakter van het project, is er voor gekozen om het gehele kabeltracé binnen de gemeente Eemsmond tot aan het hoogspanningsstation Oudeschip mee te nemen in voorliggend inpassingsplan. De realisatie van het schakel- en transformatorstation is geen onderdeel van het inpassingsplan. Dit station kan op basis van het geldende bestemmingsplan reeds gerealiseerd worden.

1.5 Leeswijzer

Het inpassingsplan bestaat uit een vaststellingsbesluit, regels en een verbeelding. Deze onderdelen vormen het juridisch bindende deel van het inpassingsplan. Het inpassingsplan gaat vergezeld van deze toelichting.

In de toelichting is het plangebied beschreven (hoofdstuk 2) en is een beschrijving van het project gegeven (hoofdstuk 3). Vervolgens is in hoofdstuk 4 de toetsing beschreven van het project aan de geldende beleidskaders. Hoofdstuk 5 beschrijft de effecten voor onder meer milieu, natuur, landschap en cultuurhistorie. De onderzoeken die aan deze afweging ten grondslag liggen zijn als separate bijlagen bij de toelichting opgenomen. Hoofdstuk 6 beschrijft de bestemmingsregeling zoals die in de planregels en verbeelding is opgenomen en omschrijft de keuzes die daarbij zijn gemaakt. Tot slot wordt de uitvoerbaarheid van het plan belicht in economisch (hoofdstuk 7) en maatschappelijk (hoofdstuk 8) opzicht.

Voor het project is ook een milieueffectrapportage³ (hierna: MER) opgesteld (zie paragraaf 5.2) met diverse bijlagen waaronder een passende beoordeling. De teksten en afbeeldingen in deze toelichting zijn overwegend gebaseerd op deze rapportage.

³ Milieueffectrapport Gemini, Arcadis, 19 oktober 2012

2 Huidige situatie

2.1 Vergunde windparken en kabeltracés

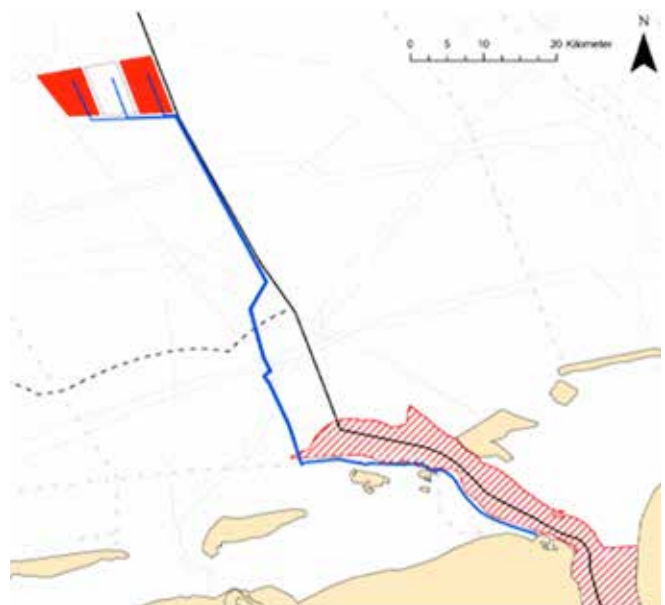
In 2009 zijn drie aanvragen ingediend voor een vergunning krachtens de Wet beheer rijkswaterstaatswerken voor het oprichten en in stand houden van een windpark. Destijds waren deze windparken genaamd 'BARD Offshore NL 1', EP Off shore NL 1' en 'GWS Off shore NL 1'. De initiatiefnemers waren de commanditaire vennootschappen Buitengaats CV, ZeeEnergie CV en Clearcamp CV. De genoemde CV's hadden aanvankelijk de firma BARD uit Bremen ('BARD') als beherend vennoot. De beherend vennoten van de commanditaire vennootschappen Buitengaats C.V. en ZeeEnergie C.V. zijn thans Buitengaats Management B.V. respectievelijk ZeeEnergie Management B.V., twee besloten vennootschappen waarvan Typhoon Offshore B.V., een besloten vennootschap naar Nederlands recht gevestigd te Amsterdam, de enig bestuurder is.

Bij besluit van 4 december 2009 zijn voor het realiseren en exploiteren van de genoemde windparken, met inbegrip van de kabelverbindingen naar het vaste land, drie Wbr-vergunningen verleend. Bij uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 23 mei 2012 zijn deze vergunningen onherroepelijk geworden (zaaknummers Buitengaats: 201107321/1/A2, Clearcamp: 201107303/1/A2 en ZeeEnergie: 201107310/1/A2).

Bij besluit van 29 mei 2012 zijn de verleende vergunningen ambtshalve gewijzigd, waardoor de verleende vergunning niet langer van rechtswege vervalt als niet binnen 3 jaar na afgifte van de definitieve vergunning wordt gestart met de bouw. De wijziging van elk van de vergunningen is na publicatie op 11 juni 2012 in werking getreden. Tegen deze wijziging van de vergunningen voor Buitengaats, Clearcamp en ZeeEnergie is geen beroep ingesteld.

Voor de drie windparken en de bijbehorende kabels is de procedure voor drie Wbr-vergunningen doorlopen, één voor elk windpark. Voor elke procedure zijn een Milieueffectrapport (MER) en een passende beoordeling vereist. Voor elk windpark is daarmee een Wbr-vergunning (die inmiddels wordt aangemerkt als watervergunning) beschikbaar inclusief MER en passende beoordeling.

Alleen voor de windparken Buitengaats CV en ZeeEnergie CV is een beschikking SDE-subsidie verstrekt (buitenste twee) en deze beide windparken zullen binnen afzienbare termijn worden gerealiseerd, onder de naam Gemini. In een later stadium zal worden bepaald of en wanneer het middelste windpark Clearcamp CV wordt gerealiseerd. Dit windpark en het kabeltracé naar het windpark vallen buiten de scope van het inpassingsplan.

Figuur 2.1 Vergunde windparken Gemini (gekleurde vlakken) en vergunde kabeltracé (blauwe lijn), grens territoriale wateren (zwarte stippellijn), grens Nederland-Duitsland (zwarte lijn) en Eems-Dollard verdragsgebied (rood gearceerd vlak)

Wijziging van de watervergunningen

Typhoon wil de huidige watervergunningen wijzigen met betrekking tot:

- het kabeltracé;
- het aantal kabels en materiaal van de kabels;
- type windturbines en de configuratie van de windturbines binnen de windparken.

Voordat Typhoon de Gemini-parken daadwerkelijk kan realiseren, dienen nog meerdere besluiten genomen te worden:

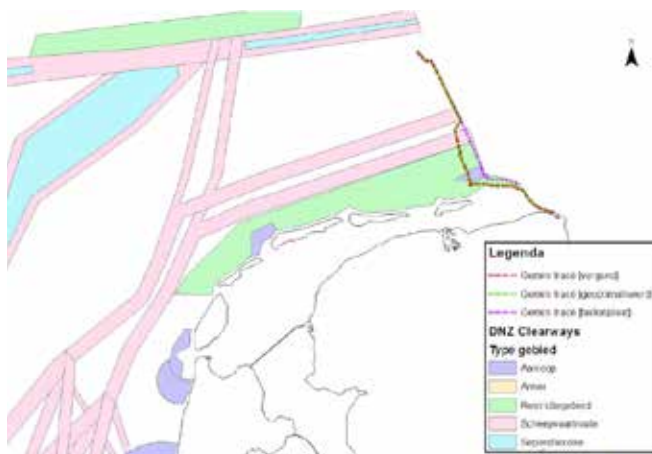
- wijzigingen van de watervergunningen voor de Gemini-parken en het gehele kabeltracé, vanwege de wijziging in het voor-nemen (zie hiervoor beschreven);
- het inpassingsplan voor het kabeltracé binnen het grondgebied van de gemeente Eemsmond (voorliggend plan);
- vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 voor de Gemini-parken en het gehele kabeltracé;
- omgevingsvergunning bij de gemeente Eemsmond;
- ontheffing van de Flora- en faunawet;
- ontheffing van de provinciale verordening.

De MER (inclusief bijlagen zoals de passende beoordeling) is benodigd voor een deel van de besluiten en kan als informatiebron worden gebruikt voor de overige te nemen besluiten.

2.3 Functionele aspecten plangebied

Vaarroutes en scheepvaartzones

De (beroeps)scheepvaart maakt gebruik van verkeersscheidingsstelsels, dat zijn internationaal vastgestelde scheepvaartroutes. Er lopen twee routes ten noorden van de Waddeneilanden: route Noord in het gebied Friesland-Duitse Bocht en route Zuid in het gebied Terschelling-Duitse Bocht. Daarnaast zijn er clearways, dat zijn obstakelvrije vaargebieden tussen de verkeersscheidingsstelsels, en aanlooproutes naar de havens. Ook is er overlap met het restrictiegebied waarin de toegang gelimiteerd is op grond van de Vogel- en Habitatrichtlijn en het aanloopgebied dat gebruikt wordt door de scheepvaart ten behoeve van het aanlopen van de Eemshaven. De inpassing van het kabeltracé is hier op afgestemd.

Figuur 2.3 Scheepvaartzones

In de Waddenzee lopen ook vaarroutes voor scheepvaart. De volledige tracés kruisen twee maal een vaargeul.

Figuur 2.4 Vaarroutes Waddenzee

Recreatievaart

In de Waddenzee vindt recreatievaart plaats. De meeste watersporters (kielzeiljachten, motorboten, charters) blijven in het westelijke deel van de Waddenzee, hoofdzakelijk in de vaargeulen. Een van de redenen dat er weinig van Lauwersoog richting de Eems wordt gevaren is de relatief lange afstand tussen havens. Platbodems en multihulls (zoals catamarans) varen wel op het oostelijk deel van de Waddenzee. Voor de recreatievaart is het van belang dat een vlotte doorsteek van west naar oost gemaakt kan worden in verband met het droogvallen van de vaarroute. De intensiteit van de recreatievaart in en rond het plangebied is zeer laag.

Kabeltracés in Waddenzee

In de Waddenzee liggen verschillende kabels en leidingen, in hoofdzaak ten behoeve van de nutsvoorzieningen naar de eilanden. Deze kabels en leidingen zijn meestal aangelegd in leidingenstraten op de wantijen onder de eilanden.

Het tracé van van de hoogspanningsverbinding in voorliggend inpassingsplan wordt aangeduid als 'de ballonplaatroute'. Deze route kruist vijf kabels, onder andere de NorNed hoogspanningskabel en Tycom kabel.

3 Het initiatief

3.1 Nut en noodzaak

Duurzame energie wordt steeds belangrijker. Nederland heeft in Europees verband afspraken gemaakt over een doelstelling duurzame energie in 2020. Volgens de Richtlijn Hernieuwbare energie dient Nederland in 2020 14% van het energiegebruik via duurzaam opgewekte energie te verbruiken. In de richtlijn zijn drie argumenten genoemd voor het stimuleren van duurzame energie:

- vermindering van de CO₂-uitstoot;
- voorzieningszekerheid op langere termijn (minder afhankelijkheid van fossiele brandstoffen);
- (Europese) banen in de productie van duurzame energie.

In het regeerakkoord van 5 november 2012 is de Nederlandse doelstelling voor het aandeel duurzame energie in 2020 verhoogd naar 16%.

Substantiële bijdrage uit Gemini windpark

Realisatie van de windparken draagt substantieel bij aan deze doelstelling. Naar verwachting levert het opgestelde vermogen van 600 MW van de Gemini-parken een jaarlijkse elektriciteitsproductie van 2,4 TWh, die neerkomt op bijna 2% van het huidige Nederlandse elektriciteitsverbruik of 0,4 procentpunt van bovenstaande doelstelling duurzame energie.

Het project draagt bij aan de toename van duurzame energie, doordat het de aankoppeling van twee nieuwe windparken op het landelijke hoogspanningsnet mede mogelijk maakt.

3.2 Het Gemini-project

De kabels van de in zee gelegen Gemini-parken worden op land aangesloten op het 380 kV hoogspanningsstation Oudeschip in de Eemshaven. De aanlanding van de kabelsystemen en de aansluiting van de elektriciteit op het openbare net vinden plaats in het industriegebied Eemshaven. Voor een goede besluitvorming zijn in het MER meerdere reële alternatieven voor het tracé van de kabels naar de Gemini-parken onderzocht, meerdere kabelvarianten en meerdere aanlandingen in de Eemshaven.

Vanuit een vergelijking tussen deze alternatieven en varianten concludeert het MER dat de verschillen tussen de alternatieven beperkt zijn en er geen aanleiding is om een specifieke voorkeur voor één van de alternatieven aan te geven. Er zijn twee reële tracéalternatieven: het geoptimaliseerde tracé en de Ballonplaatroute. De tracés komen, in ieder geval voor het gedeelte dat tot het plangebied van het inpassingsplan behoort (het grondgebied van de gemeente Eemshaven), voor een groot deel overeen. Voor het gedeelte waar de tracés niet overeenkomen is in het inpassingsplan uitgegaan van de Ballonplaatroute. De

initiatiefnemer spreekt in het MER voor dit gedeelte de voorkeur uit voor de Ballonplaatroute, omdat de technische uitvoerbaarheid van deze route eenvoudiger is. Van beide tracés zijn de milieueffecten op grond van het MER slechts beperkt verschillend en beide aanvaardbaar.

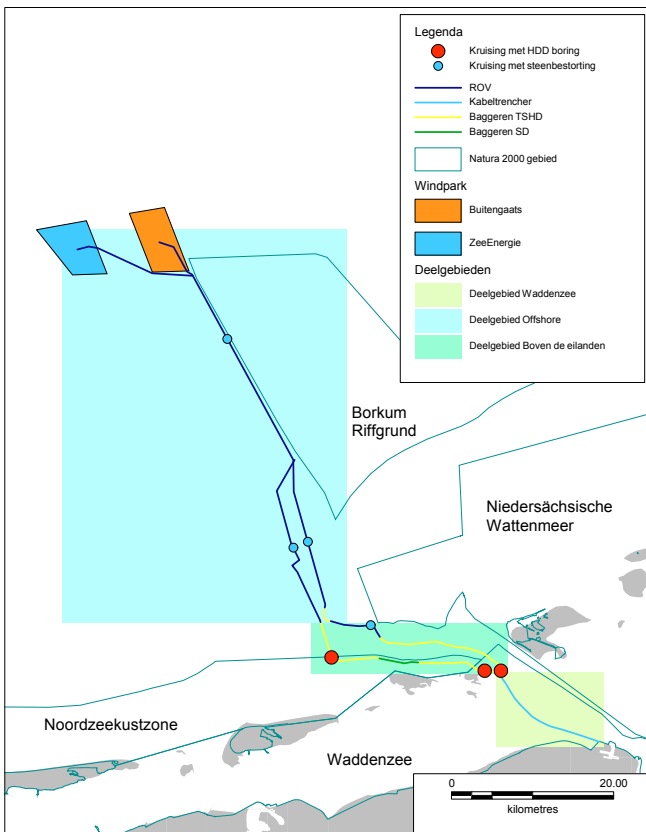
Keuze voor Ballonplaatroute

De aanleg van de kabels in het geoptimaliseerde tracé is technisch uiterst complex, vanwege de ligging in de brandingszone en de sterke morfologische dynamiek. De tracés kruisen bovendien tweemaal de daar aanwezige NGT-gastransportleiding, vlak bij het ecologisch gevoelige Rottumeroog en Rottumerplaat. Een kruising over de NGT leiding heen is daar niet mogelijk, vanwege de beperkte ingraafdiepte van de NGT leiding en de waterdiepte. Een kruising onder de NGT leiding door is alleen mogelijk met een horizontaal gestuurde boring, die vanwege de ecologische randvoorwaarden in de winter plaats zou moeten vinden. Het afbreukrisico van een dergelijke operatie onder die omstandigheden is groot. Om de kabels onderhoudsvrij aan te leggen zouden in de brandingszone diepe geulen gebaggerd moeten worden, tot onder de historisch diepste bodemligging, waarbij de inzet van groot baggermateriaal niet mogelijk is, vanwege de beperkte waterdiepte. Het bij deze waterdiepte inzetbare baggermateriaal is kwetsbaar voor slechte weersomstandigheden (met name noordwesten winden) en golfhoogten, wat bijdraagt aan het afbreukrisico. Door de beperkte capaciteit van dit materiaal is de voortgang langzaam en loopt het gebaggerde deel van de sleuf onder invloed van stroming en golfslag weer vol met zand. De gebaggerde sleuf moet daarom langdurig open worden gehouden met een hopperzuiger. Ook het aanleggen van zware kabels in deze diep gebaggerde geulen en door de horizontaal gestuurde boringen in de brandingszone tijdens de winterperiode kent grote afbreukrisico's. De Ballonplaatroute maakt het daarentegen mogelijk het werk met groot materieel uit te voeren, waardoor de risico's als gevolg van weersomstandigheden en golfhoogten aanzienlijk kleiner zijn. Bovendien vinden de werkzaamheden in de luwte van de Ballonplaat plaats, die bij de maatgevende noordwesten wind als een golfbreker functioneert voor de locaties waar de baggervolumes het grootst zijn. Kruisingen met de NGT-gastransportleiding zijn met het Ballonplaat alternatief niet aan de orde en er zijn geen nabijgelegen, ecologisch gevoelige eilanden. Bij dit alternatief zijn wel kruisingen van de NorNed-kabel en Tycom kabel noodzakelijk, deze liggen op grotere afstand van de eilanden, in morfologisch stabiel gebied.

Het kabeltracé is op te delen in de volgende vier delen:

1. Land
2. Wadden;
3. Boven de eilanden;
4. Offshore.

Het inpassingsplan ziet overwegend toe op deel 1 en 2, het Land- en Wadden-gedeelte en een beperkt gedeelte van het Boven de eilanden-gedeelte. De kabel wordt voor het tracégedeelte van het inpassingsplan grotendeels in droogvallende platen gelegd. Op een aantal plaatsen wordt een geul gepasseerd en wordt de kabel onder water geïnstalleerd.

Figuur 3.1 Gebieden en beoogde aanlegtechnieken van geoptimaliseerde tracé (links) en Ballonplaatroute (rechts)

Figuur 3.2 Detail tracé Eemshaven. De blauwe lijn is het landtracé tot het schakel- en transformatorstation (rood omlijnd), roze lijn is het landtracé tot het hoogspanningsstation Oudeschip (rood omlijnd).

De aanlanding van de kabelsystemen en de koppeling op het openbare net vinden plaats in het industriegebied Eemshaven. Vanaf de westzijde loopt de route op land tot aan het 380 kV hoogspanningsstation Oudeschip. De kruising met de havenmond vindt plaats door de kabels door een onder de haven geboord boorgat te trekken.

De kabel kruist de bestaande dijk bovenlangs en wordt vanaf het maaiveld ingegraven. Vandaar loopt het landtracé richting het schakel- en transformatorstation op de oostelijke lob. De kabel zal daarbij onder het havenbekken doorgetrokken worden. Vanaf het schakel- en transformatorstation wordt de kabel aangelegd richting het hoogspanningsstation Oudeschip. In figuur 3.2 is het beoogde tracé weergegeven.

3.3 De wijze van aanleg

Deze paragraaf beschrijft de wijze waarop het kabeltracé wordt aangelegd. De aanlegtechniek verschilt per deel van het tracé. In deze paragraaf wordt de meest waarschijnlijke aanlegwijze beschreven voor het tracégedeelte dat onderdeel is van het plangebied van het inpassingsplan.

Op basis van het MER wordt geconcludeerd dat alle in het MER beschreven aanlegtechnieken van de kabel wat betreft milieueffecten allemaal aanvaardbaar zijn uit milieu-oogpunt.

Bij de effectbeoordeling in het MER is uitgegaan van een worst-case aanlegmethode, dat wil zeggen de aanlegtechniek met de meeste milieu-effecten (baggeren). Omdat in het MER de techniek met de meeste milieu-effecten aanvaardbaar is bevonden, is de wijze van aanleg van de kabel niet verankerd in het inpassingsplan. Dit biedt de vrijheid om op het moment van aanleg van de kabel de op dat moment meest geschikte techniek te selecteren. De baggertechniek wordt alleen ingezet op die delen van het tracé waar andere technieken (met minder milieu-effecten) niet haalbaar zijn.

Een uitzondering op dit principe vormt de kruising van de bestaande dijk in het landtracé. Voor deze kruising is een specifieke wijze van aanleg noodzakelijk teneinde de belangen van de waterkering te waarborgen. In de planregels is de aanlegwijze bij deze kruising verankerd, conform de uitgangspunten in het milieueffectrapport.

3.3.1 Aanleg van kabel op zee

De kabels worden aangeleverd vanaf een kabelschip, waarop de kabels op een carrousel zijn opgeslagen. De kabel wordt afgerold en naar het tracé getransporteerd (in ondiep water of droogvallend gebied) of direct op de juiste plek gelegd (dieper water).

De kabel wordt in het meest noordwestelijke deel van het tracé (Boven de eilanden) door middel van baggeren aangelegd. Daarbij wordt een suction dredger (SD) ingezet om een geul van 40 meter breed onder een helling van 1:5 te baggeren. Deze breedte is benodigd om het baggerschip door de gebaggerde geul te kunnen laten varen.

In ondiep water wordt de kabel na uitrollen op drijvers (in water) of op kabelrollers (op droogvallende delen) geplaatst en met ondersteunend materieel als boten of graafmachines, op de juiste positie gebracht. Het kabelschip beweegt zich met ankers voort langs het tracé. De ankers worden door ondersteunende boten op de juiste positie geplaatst. Daarvoor is een behoorlijke werkbreedte nodig, maar de diepgang van de ondersteunende boten is gering. Ter bescherming tegen hoogwater wordt materieel zoals graafmachines en kabelrollers op pontons geplaatst. De snelheid waarmee het schip zich op dit deel van het tracé verplaatst is circa 600 meter per laagwaterperiode en past zich aan aan de ingraaf-snelheid van de kabel. De verschillende ingraaftechnieken zijn in het MER beschreven.

Het ingraven van de kabel in de zeebodem wordt in de directe omgeving van de dijk bij de Eemshaven uitgevoerd met mobiele graafmachines. Op de rest van de droogvallende platen wordt het ingraven uitgevoerd met een zogenoemde kabel-trencher of ploeg. Aan de voorkant van het apparaat wordt een geul gegraven, waarna de kabel direct in de geul wordt gelegd. De diepte van de geul is afhankelijk van de voorgeschreven diepte en varieert tussen 1 en circa 10 meter. De geul wordt na het plaatsen van de kabel met het uitgegraven sediment opgevuld. Het is ook mogelijk dat de kabel de zeebodem in wordt geploegd of gejet, afhankelijk van de diepte van het water en de dynamiek.

Voor enkele kruisingen met kwetsbare delen, kan gebruik worden gemaakt van een horizontaal gestuurde boring.

3.3.2 Aanleg van kabel op land

De aanlanding van de kabel geschiedt aan de westelijke lob van de Eemshaven. Voor de aanleg van de kabels op land worden meestal conventionele graafmachines ingezet. Deze graven een voldoende diepe geul, waarna de kabels worden gelegd en de geul dicht wordt gemaakt.

De kabel kruist de bestaande dijk bovenlangs. Dit is verankerd in de planregels. Van daar loopt het landtracé richting het schakel- en transformatorstation op de oostelijke lob, waarbij de kabel met een gestuurde boring onder de toegang van het havenbekken wordt doorgetrokken.

Vanaf de aanlanding bevinden zich tot aan het schakel- en transformatorstation buisleidingen en diverse signaal- en telecommunicatie kabels binnen het invloedsgebied van de kabel. Deze kunnen op verscheidene manieren gekruist worden. Bestaande kabels en leidingen die diep genoeg liggen, kunnen bovenlangs met een open ontgraving gekruist worden. Kabels kunnen ook onderlangs met een open ontgraving gekruist worden. Aangezien leidingen niet flexibel zijn en daardoor niet opzij gelegd kunnen worden, is deze methode niet van toepassing op leidingen. Voor leidingen die onderlangs gekruist moeten worden, wordt gebruikt gemaakt van een gestuurde boring vanuit een schacht.

De geldende bestemmingsplannen en benodigde vergunningen en meldingen ten behoeve van de aanleg van de Gemini-kabel voorzien in afdoende waarborgen voor de bestaande buisleidingen en kabels. Om deze reden is de aanlegtechniek voor kruising van de buisleidingen en kabels niet verankerd in het inpassingsplan.

4 Beleidstoets

4.1 Rijksbeleid

De ontwerp structuurvisie van het Rijk Windenergie op Land, waarmee ruimte kan worden gereserveerd voor circa 6.000 MW windenergie op land heeft recent ter inzage gelegen. Daarnaast is in het Nationaal Waterplan een aantal windgebieden op zee aangewezen, waarmee op termijn ook circa 6.000 MW windenergie kan worden opgesteld. Bovendien is in het Nationaal Waterplan een zoekopdracht geformuleerd voor meer windenergiegebieden op zee.

4.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte en Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte geeft een integraal kader voor het ruimtelijk en mobiliteitsbeleid op rijksniveau. Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig. Daar streeft het Rijk naar met een aanpak die ruimte geeft aan regionaal maatwerk, de gebruiker voorop zet, investeringen scherp prioriteert en ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructuur met elkaar verbindt.

De nationale belangen uit de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte die juridische borging vragen, worden geborgd in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Deze AMvB is gericht op doorwerking van nationale belangen in gemeentelijke bestemmingsplannen en provinciale inpassingsplannen en zorgt voor sturing en helderheid van deze belangen vooraf. Met het Barro geeft het Rijk aan dat ingezet wordt op zuinig ruimtegebruik, bescherming van kwetsbare gebieden en bescherming van het land tegen overstroming en wateroverlast

Het Rijk streeft naar een toekomstbestendige energievoorziening. Daarbij speelt leveringszekerheid een belangrijke rol. Om te voorzien in de groeiende energiebehoefte met behoud van de leveringszekerheid is uitbreiding van het productievermogen en netwerken nodig.

Daarnaast ziet het Rijk noodzaak om met het schaarser worden van de fossiele brandstoffen, de aanwezige capaciteit van energie beter te benutten en een transitie in te zetten naar andere energiebronnen (zoals zon, wind en biomassa) en productiemethoden. Deze ambitie is ook in lijn met de Europese afspraak tussen lidstaten, de EU2020-strategie. Om het economisch herstel richting 2020 te bevorderen zijn vijf doelstellingen afgesproken, waarvan de belangrijkste voor dit inpassingsplan de “20/20/20 klimaatdoelstelling” is. Deze doelstelling houdt in dat in 2020 sprake is van 20% minder broeikasgassen, 20% meer hernieuwbare energie, en een ambitie van een 20% betere energie-efficiëntie. Dit komt overeen met de doelstelling uit paragraaf 3.1.

Energiezekerheid is een belangrijk economisch goed. De opwekking en distributie van elektriciteit via een hoofdnetwerk van productie-installaties en hoogspanningsleidingen is van nationaal belang. Niet alleen vanwege het (inter)nationale en provinciegrensoverschrijdende karakter van het hoofdnetwerk, maar ook gelet op het effect voor de individuele burger. De ruimtebehoefte en het beleid voor ruimtelijke inpassing voor de nationale elektriciteitsproductie (>500MW) en -infrastructuur zijn ruimtelijk geborgd in het Barro.

Uit oogpunt van zuinig ruimtegebruik sluit het vergunde tracé waar mogelijk aan op bestaande kabels en leidingen (NorNed, NGT gasleiding en Tycom glasvezelkabel voor dataverkeer). Bij het bepalen van de tracéalternatieven is ook zoveel mogelijk aangesloten op bestaande kabels en leidingen.

4.1.2 Planologische kernbeslissing (PKB) Derde Nota Waddenzee (2001)

Deze nota bevat de hoofdlijnen van het beleid voor de Waddenzee. De PKB is gebiedsgericht van karakter en integreert het ruimtelijk relevante rijksbeleid voor de Waddenzee. Hoofddoelstelling is een duurzame bescherming en ontwikkeling van de Waddenzee als natuurgebied en het behoud van het unieke open landschap. De Waddenzee maakt onderdeel uit van het Europese Natura 2000 netwerk en van de herijkte ecologische hoofdstructuur. Bovendien is de Waddenzee door de Unesco aangewezen als natuurlijk werelderfgoed. Het integrale beleid van het Rijk voor de Waddenzee is verwoord in de PKB Derde Nota Waddenzee. De hoofddoelstelling is de duurzame bescherming en ontwikkeling van de Waddenzee als natuurgebied. De PKB Derde Nota Waddenzee heeft haar juridische vertaling in titel 2.5 van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Voor de Waddenzee geldt het nee, tenzij beginsel. Een bestemmingsplan (lees ook inpassingsplan) dat betrekking heeft op de Waddenzee maakt ten opzichte van het daaraan voorafgaande bestemmingsplan geen nieuw gebruik of nieuwe bebouwing dan wel wijziging van bestaand gebruik of bestaande bebouwing mogelijk die significante negatieve gevolgen kan hebben voor de landschappelijke of cultuurhistorische kwaliteiten, bedoeld in artikel 2.5.2 van Barro⁴

⁴ Als landschappelijke kwaliteiten van de Waddenzee worden aangemerkt de rust, weidsheid, open horizon en natuurlijkheid met inbegrip van de duisternis. Als cultuurhistorische kwaliteiten van de Waddenzee worden aangemerkt de in de bodem aanwezige archeologische waarden, en de overige voor het gebied kenmerkende cultuurhistorische structuren en elementen, bestaande uit: historische scheepswrakken, verdrinken en onderslibde nederzettingen en ontginningsporen, waaronder de dam Ameland-Holwerd, zeedijken en de daaraan verbonden historische sluisen, waaronder het ensemble Afsluitdijk, landaanwinningwerken, systeem van stuifdijken, systeem van historische vaar- en uitwateringsgeulen, en kappen.

Deze bepaling is niet van toepassing indien verzekerd is dat:

1. sprake is van zwaarwegende redenen van groot openbaar belang, waaronder worden begrepen redenen van sociale of economische aard, argumenten die verband houden met de menselijke gezondheid, de openbare veiligheid of bereikbaarheid of sprake is van voor het milieu wezenlijk gunstige effecten;
2. geen reële alternatieven voor handen zijn voor de noodzakelijk geachte activiteiten, en
3. de optredende schade of andere negatieve effecten zoveel mogelijk worden beperkt.

De aanleg van kabels en buisleidingen door de Waddenzee dient van geval tot geval te worden beoordeeld. Als uitgangspunt geldt hierbij dat in beginsel aangesloten dient te worden bij bestaande leidingzones. Het Wbr-vergunde tracé sluit waar mogelijk aan op bestaande kabels en leidingen (NorNed, NGT en Tycom). Bij het bepalen van de tracéalternatieven is ook zoveel mogelijk aangesloten op bestaande kabels en leidingen.

Ten aanzien van natuurwaarden is opgenomen in de PKB Derde Nota Waddenzee: Plannen, projecten en handelingen dienen de afwegingskaders van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn te doorlopen. Deze zijn nationaal geïmplementeerd in de Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en Faunawet.

In het MER is de toetsing aan bovengenoemde aspecten aan de orde gekomen. Geconcludeerd wordt dat het project tot stand is gekomen met inachtneming van de PKB Derde Nota Waddenzee.

4.1.3 Beleidslijn Kust (2007)

De Beleidslijn Kust (2007) is van toepassing is op alle voorgenomen ontwikkelingen binnen het kustfundament⁵. Een deel van het kabeltracé valt binnen het kustfundament. In deze beleidslijn komt voornamelijk de waterveiligheid aan bod. Het rijksbeleid gaat naast veiligheid uit van behoud en versterking van de bestaande aantrekkelijke structuur van de uitgestrekte duingebieden met waardevolle natuurgebieden, zandstranden, drukbezochte kustplaatsen en inpassing van economische ontwikkeling. Naast de bescherming tegen het water acht het Rijk dus ook andere gebiedsontwikkelingen mogelijk. De beleidsnota biedt daarom een toetsingskader voor ruimtelijke ontwikkelingen op basis van de "ja, mits - nee, tenzij" benadering waarvoor de verantwoordelijkheid primair bij de provincie en de gemeente gelegd wordt. De Beleidslijn Kust heeft haar juridische vertaling in titel 2.3 van het Barro.

In artikel 2.3.5 Barro is opgenomen dat een bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden in het kustfundament en buiten het stedelijk gebied, in principe geen nieuwe bebouwing mogelijk maakt. Dit geldt niet voor bouwwerken voor het openbaar belang voor zover deze bouwwerken niet buiten het kustfundament tot stand gebracht kunnen worden.

⁵ Het kustfundament omvat het gehele zandgebied, nat én droog, dat als geheel van belang is als drager van functies in het kustgebied.

Bouwwerken ten behoeve van transport van elektriciteit vallen onder deze uitzondering. Voor zover er bouwwerken nodig zijn voor het kabeltracé (op het landtracé kunnen bouwwerken opgericht worden), vormt de Beleidslijn Kust en de vertaling daarvan in het Barro geen belemmering.

4.1.4 Derde Structuurschema Energie Voorziening (SEV III)

Het SEV III verwoordt doelstellingen op het gebied van duurzame energie, diversificatie en leveringszekerheid. In het SEV III zijn locaties aangewezen voor grootschalige energieproductie en transport van elektriciteit. De ruimtelijke componenten van het SEV III zijn juridisch vertaald in titel 2.8 van het Barro⁶. De hoogspanningsverbinding van het kabeltracé Gemini is niet aangewezen in het SEV III of artikel 2.8.6 van het Barro. De aanleg van een hoogspanningsverbinding van 220 kV en meer op een niet in tabel 2 of in paragraaf 6.2 van het SEV III opgenomen traject kan alleen aan de orde zijn in uitzonderlijke gevallen en met toepassing van de rijkscoördinatie-regeling. Dit is het geval voor het kabeltracé Gemini.

Bij het hoogspanningsstation Oudeschip vindt de aansluiting van laatstgenoemde kabel op het landelijke hoogspanningsnet plaats.

4.2 Provinciaal beleid

4.2.1 Interprovinciaal Beleidsplan Waddenzeegebied (1995)

De Waddenprovincies Noord-Holland, Friesland en Groningen voeren een gezamenlijk Waddenbeleid. De provincies werken ook samen met het Rijk en andere instanties die taken of bevoegdheden in het Waddengebied hebben. De hoofddoelen van dit beleidsplan zijn de bescherming en ontwikkeling van de natuur in het Waddengebied. Economische activiteiten zijn ook in het Waddengebied mogelijk, mits ze binnen de genoemde hoofddoelen passen.

4.2.2 Provinciaal omgevingsplan 2009-2013 Groningen (POP3) (2009)

Het POP3 verbindt de beleidsthema's milieu, verkeer, vervoer, water en ruimtelijke ordening en geldt o.a. als provinciale structuurvisie in de zin van de Wet ruimtelijke ordening. Het POP3 voorziet in de aanlanding van een bestaande kabelverbinding (NorNed) en toekomstige aardgasleiding in de Eemshaven. Ten westen daarvan is alleen voorzien in de aanlanding van een buisleidingstraat, naar de aardgasbehandelingsinstallatie van Noordgastransport. Het POP3 heeft ook betrekking op het noordelijk industrieel havengebied (Eemdelta). In dat gebied investeert de provincie o.a. in duurzame energieopwekking en energiebesparende industrie.

⁶ Titel 2.8 van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening is in werking getreden op 1 oktober 2012.

4.3 Gemeentelijk beleid

De gemeente Eemsmond heeft geen structuurvisie of ander relevant beleid voor de aanleg van de Gemini kabelverbinding in de Eemshaven.

De aanleg van een deel van het kabeltracé is reeds mogelijk op grond van de gemeentelijke bestemmingsplannen. Omdat niet het volledige tracé gerealiseerd kan worden op grond van de bestemmingsplannen, wordt strijdigheid via het inpassingsplan weggenomen.

5 Toets milieu- en waardenaspecten

5.1 Inleiding

Bij het opstellen van een inpassingsplan dient onderzoek plaats te vinden naar de ruimtelijke en milieuhygiënische inpassing van het initiatief in de omgeving. De milieu-, natuur-, cultuurhistorische en landschapskwaliteiten vormen een belangrijke afweging bij de ontwikkeling van ruimtelijke functies. De resultaten van deze milieu- en waardenoets worden in dit hoofdstuk beschreven.

Per relevant aspect wordt daarbij ingegaan op:

- De relevantie van het aspect voor het project;
- Een korte samenvatting van de effecten (met verwijzing naar eventuele achtergronddocumenten, zoals het MER, voor een nadere uiteenzetting);
- Een conclusie voor het inpassingsplan, inclusief eventuele mitigerende of compenserende maatregelen.

5.2 Milieueffectrapportage

In het Besluit m.e.r. zijn in de bijlage de activiteiten genoemd die m.e.r.-plichtig (onderdeel C) of m.e.r.-beoordelingsplichtig (onderdeel D) zijn. Het voornemen van Typhoon valt onder de volgende activiteiten:

Onderdeel C (m.e.r.-plicht):

Het voornemen van Typhoon valt niet onder een activiteit uit onderdeel C.

Onderdeel D (m.e.r.-beoordelingsplicht):

- D 22.2 De oprichting, wijziging of uitbreiding van een windturbinepark. In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een gezamenlijk vermogen van 15 megawatt (elektrisch) of meer, of 10 windturbines of meer.

Omdat het aantal windturbines per Gemini-park met meer dan 10 wijzigt, is deze categorie van toepassing.

- D 24.2 De aanleg, wijziging of uitbreiding van een ondergrondse hoogspanningsleiding. In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een leiding met een spanning van 150 kilovolt of meer, en een lengte van 5 kilometer of meer in een gevoelig gebied.

De kabel van Gemini heeft een spanning van minimaal 150 kilovolt en is langer dan 5 kilometer. De Waddenzee is een gevoelig gebied. Deze categorie is dus van toepassing.

De besluitvorming over het inpassingsplan vergt onder meer een passende beoordeling op ecologische consequenties. Plannen waarvoor een passende beoordeling moet worden gemaakt zijn m.e.r.-plichtig. De activiteit is derhalve m.e.r.-plichtig, omdat een Passende Beoordeling noodzakelijk is (art 7.2a Wet Milieubeheer).

Tracéalternatieven

Er is dan ook een milieueffectrapport (MER) opgesteld⁷.

In het MER zijn drie tracéalternatieven vergeleken:

- Wbr-vergunde tracé (alternatief 1);
- geoptimaliseerde tracé (alternatief 2);
- Ballonplaatracé (alternatief 3).

Voor een uitgebreide beschrijving van de tracés wordt verwezen naar het MER.

Voor elk tracéalternatief zijn daarbij drie kabelvarianten uitgewerkt:

- 2 gelijkstroomkabels (DC);
- 2 wisselstroomkabels (AC2);
- 4 wisselstroomkabels (AC4).

In tabel 5.1 zijn de effecten van de tracéalternatieven met de varianten schematisch weergegeven. Voor de volledige beoordeling en effectbeschrijving wordt verwezen naar het MER.

Aanlandingsalternatieven

Naast de drie tracéalternatieven zijn twee alternatieven beoordeeld omtrent de aanlanding:

- oostelijke aanlanding;
- westelijke aanlanding.

Ook daarbij is het onderscheid in de drie kabelvarianten gemaakt.

In tabel 5.2 zijn de effecten weergegeven.

Aspect	Criterium	Alternatieven en varianten									
		Ref	Vergund tracé			Geoptimaliseerd tracé			Ballonplaatracé		
			1DC	1AC2	1AC4	2DC	2AC2	2AC4	3DC	3AC2	3AC4
Natuur	Verstoring door licht	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Verstoring door visuele hinder en bovenwatergeluid	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Verstoring door onderwatergeluid	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Verstrooiing	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Habitatverlies	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	EM-velden	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Deposities	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Scheepvaart, visserij en recreatie	Verstoring van beroepsvaart	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Verstoring van beroepsvisserij	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Verstoring van recreatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Komposities	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Archeologie	Aantasting archeologisch waardevolle scheepswrakken	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Aantasting overige archeologische waarden	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-

⁷ Milieueffectrapport Gemini, Arcadis, 19 oktober 2012

Deelaspect	Criterium	Aanlanding						
		Ref	westDC	westAC2	westAC4	oostDC	oostAC2	oostAC4
Natuur	Verstoring door licht	0	0	0	0	0	0	0
	Verstoring door visuele hinder en bovewatergeluid	0	0	0	0	0	0	0
	Verstoring door ondervatergeluid	0	0	0	0	-	-	-
	Verbroeuing	0	0	0	0	0	0	0
	Habitatverlies	0	0	0	0	-	-	-
	EM-velden	0	0	0	0	0	0	0
	Deposities	0	0	0	0	0	0	0
Scheepvaart, vissersij en recreatie	Verstoring van beroepsvaart	0	0	0	0	-	-	-
	Verstoring van beroepsvissersij	0	0	0	0	0	0	0
	Verstoring van recreatie	0	0	0	0	0	0	0
	Kompasserolatie	0	0	0	0	0	0	0
Archeologie	Aantasting archeologisch waardevolle archeologische waarden	0	0	0	0	-	-	-
	Aantasting overige archeologische waarden	0	0	0	0	-	-	-
	Aantasting overige archeologische waarden	0	0	0	0	-	-	-

Tabel 5.2 Effectbeoordeling aanlanding

Voorkeursalternatief

Op basis van de effectbeoordeling en vergelijking van alternatieven in het MER concludeert het MER dat de verschillen tussen de alternatieven beperkt zijn en er geen aanleiding is om een specifieke voorkeur voor één van de alternatieven aan te geven.

Het geoptimaliseerde tracé en de Ballonplaatroute komen, in ieder geval voor het gedeelte dat tot het plangebied van het inpassingsplan behoort, voor een groot deel overeen. Voor het gedeelte waar de tracés niet overeenkomen is in het inpassingsplan uitgegaan van de Ballonplaatroute. De initiatiefnemer spreekt in het MER voor dit gedeelte de voorkeur uit voor de Ballonplaatroute, omdat de technische uitvoerbaarheid van deze route eenvoudiger is (zie tevens tekstkader 'Keuze voor Ballonplaatroute' in hoofdstuk 3). Van beide tracés zijn de milieu-effecten op grond van het MER aanvaardbaar. Voor de aanlanding is in het inpassingsplan, in lijn met het beschreven voorkeursalternatief, uitgegaan van de westelijke variant.

Op basis van het MER wordt geconcludeerd dat alle in het MER beschreven aanlegtechnieken van de kabel aanvaardbaar zijn uit milieu-oogpunt. Omdat ook de techniek met de meeste milieu-effecten aanvaardbaar is bevonden (worst-case), is de wijze van aanleg van de kabel niet verankerd in het inpassingsplan. Dit biedt de vrijheid om op het moment van aanleg van de kabel de op dat moment meest geschikte techniek te selecteren.

5.3 Natuur

De effecten van de aanleg en het gebruik van het kabeltracé zijn getoetst aan de Natuurbeschermingswet 1998 en het beleid voor de ecologische hoofdstructuur (gebiedsbescherming) en de Flora- en faunawet (soortenbescherming). Met deze beoordeling kan een goede afweging worden gemaakt tussen het belang van het kabeltracé en het effect op de aanwezige en te ontwikkelen natuurwaarden.

In het kader van de gebiedsbescherming zijn de wettelijk beschermde Natura 2000-gebieden en beleidsmatig beschermde ecologische hoofdstructuur relevant. In het MER is bekeken wat de verwachte effecten zijn voor deze gebieden.

Natura 2000-gebieden

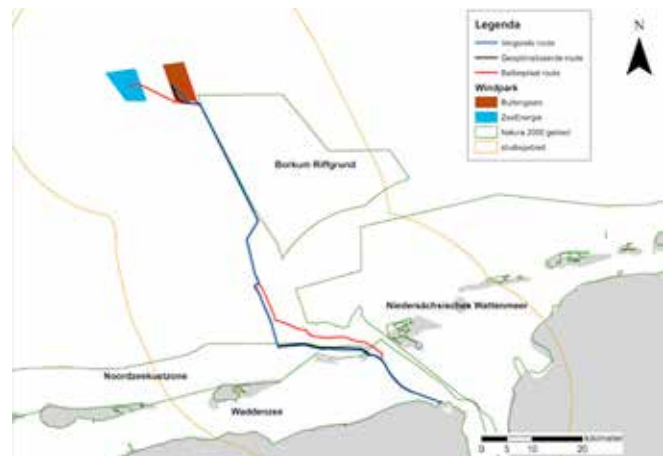
De Natura 2000-gebieden die relevant zijn voor dit project zijn hieronder weergegeven.

In het plangebied:

- Waddenzee (Habitatrichtlijn/Vogelrichtlijn);
- Noordzeekustzone (Habitatrichtlijn/Vogelrichtlijn).

Nabij het plangebied:

- Borkum-Riffgrund (Habitatrichtlijn);
- Duinen van Schiermonnikoog (Habitatrichtlijn/Vogelrichtlijn);
- Niedersächsisches Wattenmeer (Habitatrichtlijn/Vogelrichtlijn).

Figuur 5.1 Studiegebied en relevante Natura 2000-gebieden

Het MER beschrijft uitgebreid de (mogelijke) effecten van het initiatief op Natura 2000-gebieden. Daarbij is geconstateerd dat het kabeltracé effecten kan hebben op Natura 2000-gebieden. Omdat negatieve effecten niet volledig uitgesloten konden worden, is een passende beoordeling opgesteld.

Op basis van de passende beoordeling concludeert het MER dat significante effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden kunnen worden uitgesloten. Als gevolg van het project ontstaat geen aantasting van de natuurlijke kenmerken van deze gebieden.

Ecologische hoofdstructuur

De Noordzee en de Waddenzee zijn beide een onderdeel van de Ecologische Hoofdstructuur. De doelen van deze ecologische hoofdstructuur zijn:

- Landschappelijke openheid, rust en donkerte;
- Natuurlijk systeem waarin processen als erosie en sedimentatie de basis vormen voor de diepere geulen en ondiepe zandplaten waar een grote diversiteit aan soorten voorkomt;
- Evenwichtig systeem met goede waterkwaliteit;

- Functie voor verschillende levensstadia van vogels en vissen en andere soorten die in samenhang met elkaar voorkomen (schelpdieren, bodemdieren) met bijbehorende kenmerken zoals voedselbeschikbaarheid, rust en dergelijke;
- Relatie met andere onderdelen van de ecologische hoofdstructuur, met name IJsselmeer.

De effecten van het kabeltracé op de ecologische hoofdstructuur zijn in het MER en de bijbehorende Passende Beoordeling beschouwd. Het initiatief leidt niet tot een blijvend negatief effect op de doelen van de ecologische hoofdstructuur en de wezenlijke kenmerken en waarden worden niet aangetast.

5.4 Geluid

Indien een inpassingsplan geluidgevoelige functies mogelijk maakt of voorziet in geluidproducerende functies, dienen de akoestische effecten beoordeeld te worden met het oog op een aanvaardbaar woon- en leefklimaat in het kader van de goede ruimtelijke ordening. Het project voorziet enkel in de aanleg van elektriciteitskabels. Hierdoor zal geen toename van geluidbelasting in de omgeving optreden. Het inpassingsplan maakt geen nieuwe geluidgevoelige objecten of terreinen mogelijk. Het project tast het woon- en leefklimaat voor de omliggende gevoelige objecten dan ook niet aan.

In de aanlegfase zal wel sprake zijn van extra geluid, zowel boven water, onder water als op land. Het effect hiervan, met name voor natuur, is beoordeeld in het MER. Daarbij is aangegeven dat de milieu-effecten aanvaardbaar zijn.

5.5 Externe veiligheid

Externe veiligheid gaat over het beheersen van risico's die mensen lopen door opslag, productie, gebruik en vervoer van gevaarlijke stoffen in de omgeving. Door een goede ruimtelijke ordening kan een afdoende scheiding tussen risicovolle activiteiten en kwetsbare objecten aangebracht worden. Mogelijke effecten op het gebied van externe veiligheid dienen bij het vaststellen van een inpassingsplan dan ook te worden beoordeeld.

Het kabeltracé valt niet onder de categorieën van inrichtingen waarop het Besluit externe veiligheid inrichtingen (BEVI) van toepassing is. Een toets aan het BEVI is derhalve niet van toepassing.

5.6 Bodem

In het kader van goede ruimtelijke ordening dient een inpassingsplan rekening te houden met de bodemkwaliteit. In het geval dat bodemverontreinigingen worden aangetroffen tijdens de aanleg van het kabeltracé is de Wet bodembescherming van kracht. Daarmee is de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem in relatie tot het project voldoende gewaarborgd.

5.7 Water

Voor het inpassingsplan zijn in het MER de gevolgen van de ingreep onderzocht voor de hydrologie. Met name de effecten van vertroebel-

ing en het risico op blootlegging van de kabel zijn onderzocht.

In de exploitatiefase van het kabeltracé wordt niet verwacht dat het kabeltracé gevolgen zal hebben voor de waterkwaliteit. Daarbij is een zorgvuldige toepassing van bouw materiaal van belang. Gedurende de aanlegfase kan wel sprake zijn van vertroebeling. Op basis van het MER en de PB wordt geconcludeerd dat alle wijzen van aanleg een aanvaardbare mate van vertroebeling opleveren.

Voor de aanleg van het kabeltracé op het deel over land worden geen sloten of vaarten gedempt. Waar bestaande sloten worden gekruist, worden voorzieningen getroffen zodat het water ongestoord kan stromen. Het bestaande watersysteem ondervindt daardoor geen hinder van het kabeltracé.

Het kabeltracé zal de waterkering kruisen. In afstemming met de beheerder van de waterkering is besloten om de waterkering bovenlangs te kruisen. Dit is verankerd in de planregels van het inpassingsplan.

Toename van verhard oppervlak dient in beginsel te worden gecompenseerd in de vorm van een toename van het waterbergend vermogen. Het kabeltracé leidt niet tot een toename van verhard oppervlak, waardoor geen compensatie vereist is.

Het Waterschap Noorderzijlvest heeft aangegeven dat het conceptontwerp inpassingsplan geen aanleiding geeft tot het maken van opmerkingen (zie bijlage 9).

5.8 Luchtkwaliteit

Op grond van de Wet milieubeheer dient bij een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling het effect op de luchtkwaliteit beoordeeld te worden. In het MER is ingegaan op het effect van het kabeltracé op de luchtkwaliteit.

De aanlegactiviteiten en vaarbewegingen gaan door middel van de uitstoot van uitlaatgassen gepaard met emissies (uitstoot) van verzurende en vermestende stoffen (met name NO_x). Die stoffen verspreiden zich en veroorzaken zo een bepaalde concentratie in de lucht op andere plekken (immissie). Vanuit de in de lucht aanwezige concentraties, zullen verzurende en vermestende stoffen ook neerslaan op land en water (depositie).

Het is mogelijk om op basis van de immissieberekeningen en informatie over de tijdsduur waarover de emissies plaatsvinden een globale schatting te geven van de deposities. Op basis van de immissieberekeningen is zeker dat de deposities alleen plaatsvinden op het mariene milieu, dat niet gevoelig is voor vermesting of verzuring bij atmosferische deposities van deze orde grootte.

Tijdens de vaarbewegingen treden er concentraties op van enkele µg/m³ direct naast de schepen. Op een afstand van één kilometer vanaf het schip bedragen de immissies minder dan 0,5 µg/m³. Hierbij is meetbare stikstofdepositie op de kwetsbare habitats op Schiermonnikoog en Niedersächsisches Wattenmeer (Borkum)

uit te sluiten. Het kabeltracé ligt op meer dan 1 km van Rottumerplaat en Rottumeroog. De zeer kleine (minder dan 1 mol N/ha/jaar) en tijdelijke toename van de depositie zal niet leiden tot overschrijding van de kritische depositiewaarde van de duinhabitats die op Rottumerplaat en Rottumeroog voorkomen. Een negatief effect op de staat van instandhouding van deze habitattypen is dan ook uitgesloten. Andere habitattypen ondervinden geen effect van depositie.

5.9 Kabels en leidingen

5.9.1 Overzicht kabels en leidingen

Zeetracé

Voor het zeetracé zijn twee kabels relevant:

Bedrijf	Belang
Tyco Electronics Subsea Communications	Datatransport naar Engeland (glasvezelkabel)
NorNed	Hoogspanningskabel Noorwegen-Nederland

Ten noordwesten van het plangebied ligt een bestaande 36 inch aardgastransportleiding. Deze leiding wordt niet gekruist en de Gemini kabel behoudt voldoende afstand.

Tevens is een glasvezelkabelverbinding naar Engeland aanwezig.

Het is technisch mogelijk om de hoogspanningsverbinding bij deze bestaande kabels en leidingen in te passen. Daarmee vormen de aanwezige kabels en leidingen geen onoverkomelijke belemmering voor de aanleg van het kabeltracé.

Landtracé

Voor het landtracé zijn de volgende kabels en leidingen relevant:

Bedrijf	Belang
Delta Eemshaven Koning en Hartman Network services	Datatransport
Enexis B.V.	Gas Hoge druk
Havenschap Delfzijl Eemshaven	Riool onder druk Datatransport
KPN B.V.	Datatransport
Mugingburo	Datatransport
NV Nederlandse Gasunie Oost	Buisleiding, gevaarlijke inhoud
TenneT TSO	Datatransport Hoogspanning
Waterschap Noorderzijlvest	Overig
Waterbedrijf Groningen	Water

5.9.2 Elektrische en magnetische velden

Magneetveldzone landtracé

Het voormalige ministerie van VROM heeft in 2005 een beleidsadvies uitgebracht over het magneetveld bij hoogspanningsleidingen. In 2008 is het beleidsadvies verduidelijkt. Essentie van het beleidsadvies is om nieuwe situaties te voorkomen waarbij kinderen (0-15 jaar) langdurig verblijven in het gebied rond bovengrondse hoogspanningsleidingen waarbinnen het jaargemiddelde magneetveld hoger is dan 0,4 micro Tesla (hierna: μT). Dit gebied wordt de magneetveldzone genoemd. Het gaat hierbij om woningen, scholen, crèches en kinderopvangplaatsen.

Het hoogspanningslijnenbeleid van de rijksoverheid met betrekking tot magnetische velden (en de daarbij horende wijze van berekenen van de specifieke magneetveldzone⁸) is uitsluitend van toepassing op bovengrondse hoogspanningslijnen. Hoewel bovengenoemd beleid niet van toepassing is op het Gemini kabeltracé is niettemin een berekening gemaakt.

Voor het Gemini kabeltracé is door Energy Solutions de specifieke magneetveldzone berekend. Daarbij zijn de afspraken gevolgd over de berekening van de magneetveldzone bij ondergrondse kabels en hoogspanningstations die behoren tot de Randstad 380 kV verbinding⁹.

Voor de 380 kV verbinding van het Gemini kabeltracé (landtracé vanaf het schakel- en transformatorstation naar hoogspanningsstation Oudeschip) is de 0,4 μT contour berekend op 15 meter uit het hart van de kabelverbinding¹⁰. Binnen deze magneetveldzone bevinden zich geen gevoelige bestemmingen.

Voor de 220 kV verbinding van het Gemini kabeltracé (landtracé vanaf de waterkering tot aan het schakel- en transformatorstation) is de 0,4 μT contour berekend op 10 meter uit het hart van de kabelverbinding¹¹. Binnen deze magneetveldzone bevinden zich eveneens geen gevoelige bestemmingen.

Magnetische velden bij het zeetracé

Magnetische velden treden op bij alle werkzaamheden waarbij stroom wordt gebruikt. Hoe groter de stroom door een kabel hoe groter het magnetische veld. In de gebruiksfase staan de kabels continue onder stroom, waardoor een constant magnetisch veld rondom de kabel ontstaat. Met de afstand tot de bron zal het magnetisch veld afnemen in sterkte.

⁸ Handreiking voor het berekenen van de breedte van de specifieke magneetveldzone bij bovengrondse Hoogspanningslijnen, RIVM, 25 juni 2009

⁹ Notitie "Afspraken tussen betrokken partijen over de berekening van de "magneetveldzone" bij ondergrondse kabels en hoogspanningsstations behorende tot de Randstad 380 kV verbinding", RIVM, 22 september 2011

¹⁰ Magneetveldberekeningen 380 kV AC windpark Gemini, Energy Solutions, 11 januari 2012

¹¹ Magneetveldberekeningen 220 kV AC windpark Gemini, Energy Solutions, 14 januari 2013

De achtergrondwaarde van het aardmagnetische veld¹² is afhankelijk van de locatie op de aarde. In het plangebied voor de kabeltracés is de achtergrondwaarde ongeveer 49 μ T.

In het MER rapport is een indicatie van het optredende magnetische veld bij de verschillende kabelvarianten weergegeven. Hieruit blijkt dat de magnetische inductie die optreedt recht boven de kabel en op de bodem een orde grootte heeft van 29 μ T bij een DC kabel en 25 μ T bij een AC kabel, uitgaande van een begravingstiepte van 1 meter. Het magnetische veld dat de kabel zal genereren direct boven de kabel is klein en neemt met grotere afstand snel af.

Elektrische beïnvloeding

Voor de nieuwe kabelverbinding is onderzoek gedaan naar de elektrische beïnvloeding op de bestaande ondergrondse kabels en leidingen¹³. Het onderzoek concludeert dat binnen 175 meter van de gasleiding elektrische beïnvloeding een rol kan spelen. De mogelijke effecten op de gasleiding zijn op basis van worst-case uitgangspunten berekend en getoetst aan de toelaatbare waarden. Voor alle bedrijfssituaties voldoet de kabelverbinding aan de gestelde eisen en er is geen sprake van ontoelaatbare inductie beïnvloeding.

Bij de kruising van de hogedruk-aardgastransportleiding met de Geminikabel ligt de gasleiding 2,2 meter onder het maaiveld. De Geminikabel gaat onder de gasleiding door met een minimale afstand van 1,5 meter. De wijze waarop de kruising wordt uitgevoerd wordt in onderling overleg tussen initiatiefnemer en leidingbeheerder afgestemd.

Ook zijn de effecten van beïnvloeding berekend op een nabijgelegen Tycom glasvezelkabel naar Engeland. Op basis van worst case uitgangspunten wordt voldaan aan de gestelde eisen en is er geen sprake van ontoelaatbare inductieve beïnvloeding.

5.10 Landschap

De aanleg van het ondergrondse kabeltracé heeft geen permanente invloed op het landschap. Na aanleg van het kabeltracé wordt het landschap hersteld in de oorspronkelijke staat. Bij de aanleg wordt zoveel mogelijk de bestaande beplanting gespaard. De effecten van de ontwikkeling voor het landschap zijn dan ook verwaarloosbaar en enkel tijdelijk van aard.

5.11 Archeologie en cultuurhistorie

Nieuwe ontwikkelingen kunnen archeologische of cultuurhistorische waarden aantasten. In het kader van een inpasingsplan dienen dan ook de aanwezig of verwachte waarden beschouwd te worden.

In het MER zijn de effecten van het kabeltracé voor archeologie en cultuurhistorie beschreven. Negatieve effecten op het culturele en archeologische erfgoed kunnen overal waar in het sediment wordt ingegrepen, plaatsvinden. De effecten van het initiatief op beschermde waarden zijn beperkt tot het gebied dat direct door de aanleg wordt beïnvloed.

Op marien gebied gaat het bij het culturele en archeologische erfgoed vooral om scheepswrakken in de zeebodem. Op land zijn archeologische en cultuurhistorische monumenten en terreinen met een relevante archeologische (verwachtings)waarde van belang.

Om scheepswrakken te lokaliseren en om in te schatten hoe waarschijnlijk het is dat goed geconserveerde scheepswrakken en daarnaast andere monumenten van archeologische waarde worden aangetroffen, zijn de volgende bronnen als gegevensbasis gebruikt.

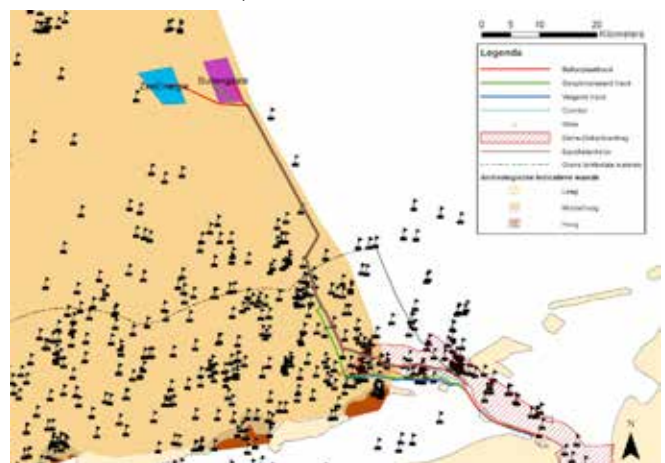
- De Archeologische Monumentenkaart (RACM 2006);
- De Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (RACM 2006).

Archeologische monumentenkaart

Op de Archeologische Monumentenkaart (RACM 2006) is in het onderzoeksgebied geen enkel terrein van hoge/zeer hoge archeologische waarde aangegeven.

Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden

De Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden geeft voor het in diepwater gelegen gedeelte van het geplande kabeltracé een hoge kans aan. Dat betekent dat de verwachte dichtheid van veelal door sediment bedekte scheepsvondsten met een grote mate van samenhang relatief hoog is. Deze schepen zijn veelal bewaard gebleven in geulopvullingen, die worden gekarakteriseerd door scheefgelaagde afzettingen. Op de Seekarte (BSH, 2004a/c) en de door het Ministerie van Verkeer en Waterstaat (2006) uitgegeven kaart is te zien dat zich in de nadere omgeving langs de geplande kabeltracé scheepswrakken bevinden (zie figuur 5.2 met een uitsnede uit de Seekarte).

Figuur 5.2 Aanwezige scheepswrakken in het gebied

¹² Het magnetisch veld dat van nature aan het aardoppervlak aanwezig is.

¹³ Beschouwing elektrische beïnvloeding op kabels en leidingen t.g.v. hoogspanningskabels offshore windpark Gemini, Petersburg Consultants B.V., 30 mei 2012

Effectbeschrijving en -beoordeling

Omdat het geplande kabeltracé zich in een gebied met een hoge kans op door sediment bedekte scheepsvondsten bevindt, kan niet worden uitgesloten dat het bij de aanleg van de kabelsystemen tot effecten op tot nu toe onbekende en dus op kaarten niet aangegeven monumenten komt. Daarom zal de initiatiefnemer in het gebied van het geplande kabeltracé een archeologisch onderzoek conform de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie laten uitvoeren, wat effecten op mogelijke, tot nu toe onbekende archeologische waarden verhindert.

Omdat op dit moment de archeologische waarden nog niet afdoende bekend zijn, is in het inpassingsplan een beschermingsregeling opgenomen voor de mogelijk aanwezige waarden in het zeedeelte van het tracé.

Op land worden geen archeologische waarden verwacht en hier is de beschermingsregeling dan ook niet opgenomen.

5.12 Explosieven

Alvorens tot aanleg van de kabelverbinding wordt overgegaan vindt een elektromagnetische scan plaats van de ondergrond. Eventuele niet gesprongen explosieven worden daarbij opgemerkt. In voorkomend geval wordt het explosief opgeruimd of de kabel wordt er omheen aangelegd. Mogelijk aanwezige explosieven vormen dan ook geen belemmering voor de aanleg van de kabelverbinding.

6 Juridische planopzet

6.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt eerst ingegaan op de juridische basis voor het rijksinpassingsplan. Vervolgens wordt de plansystematiek nader toegelicht en daarna de opzet van het inpassingsplan. Ten slotte komen de bestemmingen aan de orde.

6.2 Het Rijksinpassingsplan

Bij het ontwerpen van de planmethodiek voor dit inpassingsplan is zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij de uitgangspunten die ten grondslag hebben gelegen aan de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en het Besluit ruimtelijke ordening (Bro):

- decentraal wat kan, centraal wat moet;
- regel slechts datgene wat noodzakelijk is, maar regel het noodzakelijke goed;
- uniforme regelgeving.

Een inpassingsplan is qua vorm, inhoud en procedure gelijk aan een bestemmingsplan. Een inpassingsplan maakt automatisch deel uit van het vigerende bestemmingsplan van de betrokken gemeente, waarop het betrekking heeft (artikel 3.28, lid 3, Wro). In paragraaf 1.3 is een toelichting opgenomen op het instrument rijksinpassingsplan en de rijkscoördinatierегeling.

Het inpassingsplan bestaat uit:

- het vaststellingsbesluit;
- de verbeelding;
- de planregels;
- en gaat vergezeld van de toelichting.

In dit plan wordt volstaan met het bestemmen van uitsluitend de gronden die benodigd zijn voor de realisering van het kabeltracé in de gemeente Eemsmond.

6.3 Plansystematiek

Voor wat betreft de wijze van bestemmen is aangesloten bij de landelijke RO-standaarden 2012, het Besluit ruimtelijke ordening en de gebruikelijke praktijk. Voor de goede orde wordt opgemerkt dat aan de toelichting op de wijze van bestemmen geen rechten ontleend kunnen worden. De verbeelding en de planregels zijn de juridisch bindende elementen.

6.4 Opbouw van de planregels

De indeling van de planregels is als volgt:

Hoofdstuk 1: Inleidende regels

Dit hoofdstuk omvat twee artikelen:

Artikel 1: Begrippen. Dit artikel bevat alle noodzakelijke begripsomschrijvingen. Hierdoor wordt de interpretatie van de diverse begrippen vastgelegd, waardoor de duidelijkheid wordt vergroot; Artikel 2: Wijze van meten. Dit artikel geeft aan hoe bepaalde maten dienen te worden berekend.

Hoofdstuk 2: Bestemmingsregels

Dit hoofdstuk bevat de regels die direct verband houden met de op de verbeelding aangegeven dubbelbestemmingen. Per bestemming en per artikel wordt -voor zover van toepassing- het volgende stramien gevolgd:

- Bestemmingsomschrijving: een omschrijving van de toegestane doeleinden binnen de bestemming;
- Bouwregels: in deze bepaling zijn regels opgenomen omtrent bijvoorbeeld de maximale goothoogte en/of bouwhoogte van gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde;
- Nadere eisen: flexibiliteitsbepaling waarmee kan worden bijgestuurd bij de uitvoering van een inpassingsplan. Hierbij kan worden gedacht aan situering van bebouwing;
- Afwijken van de bouwregels: flexibiliteitsbepaling waarmee onder voorwaarden kleine afwijkingen van bouwregels mogelijk gemaakt worden;
- Specifieke gebruiksregels: in deze bepaling wordt aangegeven welke vormen van gebruik in ieder geval strijdig zijn met de bestemming. Het is dus een aanvulling op de bestemmingsomschrijving. Vormen van gebruik waarvan op voorhand niet (geheel) duidelijk is of er sprake is van strijdig gebruik, worden in deze bepaling opgesomd;
- Afwijken van de gebruiksregels: flexibiliteitsbepaling waarmee onder voorwaarden kleine afwijkingen van gebruiksregels mogelijk gemaakt worden;
- Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden: in deze bepaling wordt aangegeven op welke manier kan worden afgeweken van de opgenomen regels mits voldaan wordt aan bepaalde voorwaarden.

Hoofdstuk 3: Algemene regels

In dit hoofdstuk zijn de algemene regels van het inpassingsplan nader uitgewerkt. Dit hoofdstuk bevat de volgende artikelen:

- Anti-dubbelregel: deze bepaling (conform het Bro) dient te voorkomen dat situaties ontstaan welke niet in overeenstemming zijn met de bedoeling van het plan. Via de anti-dubbelregel wordt voorkomen dat eenzelfde terrein twee keer wordt 'meegenomen' bij de beoordeling van een bouwaanvraag. Grond die al eerder moest worden meegeteld bij de beoordeling van een bouwplan mag niet nog eens worden meegeteld bij een nieuwe bouwaanvraag;
- Algemene afwijkingsregels: In deze bepaling wordt aan het bevoegd gezag de bevoegdheid gegeven om middels een omgevingsvergunning af te wijken ten behoeve van niet-ingrijpende bouwactiviteiten en kleine bouwwerken;
- Overige regels: in deze bepaling is de peildatum aangegeven van de gehanteerde wettelijke regelingen

Hoofdstuk 4: Overgangs- en slotregels

- Overangsrecht: in deze bepaling wordt vorm en inhoud gegeven aan het overangsrecht. Het overangsrecht is conform het Besluit ruimtelijke ordening opgenomen;
- Slotregels: deze bepaling omschrijft de titel van het plan.

6.5 Beschrijving per bestemming

Leiding - Hoogspanning 1 en Leiding - Hoogspanning 2

Ten behoeve van de ondergrondse hoogspanningskabels en de datakabel is de dubbelbestemming 'Leiding - Hoogspanning' opgenomen. De bestemmingen voor het zeetracé en het landtracé variëren. Om deze reden is gekozen voor splitsing van de bestemming in 'Leiding - Hoogspanning 1' en 'Leiding - Hoogspanning 2'.

Leiding - Hoogspanning 1 is opgenomen voor het tracé op land. Daarbij is een onderscheid gemaakt tussen het tracégedeelte waar een 220 kV hoogspanningsleiding wordt gerealiseerd en het gedeelte met een 380 kV leiding. Voor het landtracé is de route in overleg met het Havenschap vrij exact bepaald. Het inpassingsplan bestemt een zone van 10-meter breed voor de aanleg van de kabelverbinding. Dit biedt bestemmingsplantechnisch enige

flexibiliteit om in voorkomend geval van de beoogde route af te wijken, indien dat technisch of om andere redenen gewenst is. Tijdelijke bouwwerken ten behoeve van de uitvoering van het inpassingsplan zijn -buiten het kader van het inpassingsplan mogelijk. Daarnaast is op het landtracé beperkte bebouwing toegestaan. Bij bouwwerken die nodig zijn voor of bijdragen aan het doelmatig functioneren van de hoogspanningsverbinding kan gedacht worden aan het reeds bestemde transformatorstation. Tevens is bepaald dat de bestaande waterkering bovenlangs gekruist wordt. Bovendien is bepaald dat in overleg met de beheerder van de bestaande gasleiding (Gasunie) een aanlegwijze moet worden gekozen die de bestaande gasleiding niet schaadt.

Leiding - Hoogspanning 2 is opgenomen voor het tracé op zee. Voor dit gedeelte is een corridor gehanteerd met wisselende breedtes. Binnen deze corridor worden maximaal twee verbindingen, bestaande uit elk drie elektriciteitskabels (één kabel per fase) en twee glasvezeldatakabels aangelegd.'

De begrenzing volgt uit het MER, en komt overeen met de corridor rondom de Ballonplaatroute. Op het zeegedeelte van het tracé zijn geen bouw mogelijkheden opgenomen.

De relevante randvoorwaarden en uitgangspunten zoals deze zijn gehanteerd bij de effectbeoordeling in het MER zijn geborgd in de planregels.

Waarde - Archeologie

Vanwege de mogelijk aanwezige archeologische waarden, is voor het zeegedeelte van het tracé de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie' opgenomen. Deze gronden zijn mede bestemd ter bescherming van eventuele te verwachten archeologische waarden. De aanleg van het kabeltracé is hierdoor pas mogelijk nadat op basis van een archeologisch onderzoek naar scheepswrakken is aangetoond dat de archeologische waarden niet onevenredig worden aangetast.

De dubbelbestemming is alleen van toepassing op de gebruiks- en aanlegmogelijkheden die als gevolg van dit inpassingsplan ontstaan.

7 Financieel-economische haalbaarheid

7.1 Exploitatie

In afdeling 6.4 van de Wet ruimtelijke ordening zijn bepalingen opgenomen betreffende de grondexploitatie. In gevallen die zijn aangewezen in artikel 6.2.1 sub b van het Besluit ruimtelijke ordening is het verhaal van kosten verplicht. Het betreft de volgende gevallen:

- de bouw van één of meer woningen en hoofdgebouwen;
- uitbreidingen van gebouwen met ten minste 1.000 m² of met één of meer woningen;
- de verbouwing van één of meer aaneengesloten gebouwen die voor andere doeleinden in gebruik of ingericht waren voor woondoeleinden, mits ten minste 10 woningen worden gerealiseerd;
- één of meer aaneengesloten gebouwen die voor andere doeleinden in gebruik of ingericht waren bij ingebruikname voor detailhandel, dienstverlening, kantoor of horecadoeleinden, mits de cumulatieve oppervlakte ten minste 1.000 m² bedraagt;
- de bouw van kassen met een oppervlakte van ten minste 1.000 m².

Het inpassingsplan voorziet niet in een bouwplan in de zin van artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening. Er is dan ook geen exploitatieplan vereist bij het inpassingsplan. Niettemin is met de initiatiefnemer een overeenkomst afgesloten, waarin afspraken zijn gemaakt omtrent de verdeling van kosten.

Het kabeltracé wordt aangelegd ten behoeve van de exploitatie van twee windparken. De windparken zijn reeds vergund en er is subsidie toegekend voor de exploitatie van de parken. Het kabeltracé maakt het mogelijk om tot aanleg en exploitatie van beide windparken over te gaan. De kosten voor de aanleg van het kabeltracé worden terugverdiend met de exploitatie van de windparken. Bovendien zal de initiatiefnemer (Typhoon) over voldoende middelen beschikken als tot realisering van windparken en kabeltracé wordt overgegaan en heeft de initiatiefnemer de beschikking over de grond. Om deze redenen kan geconcludeerd worden dat sprake is van een financieel uitvoerbare ontwikkeling.

7.2 Schadeafhandeling

In verband met de aanleg en instandhouding van de nieuwe hoogspanningsverbinding kan schade worden geleden door verschillende schadeoorzaken:

- de vestiging van een zakelijk recht ten behoeve van de aanleg en instandhouding van de hoogspanningsverbinding;
- de uitvoeringswerkzaamheden;
- planschade.

In het navolgende wordt aangegeven op welke wijze hierin wordt voorzien.

7.2.1 Zakelijk recht

Voor de aanleg en instandhouding van de hoogspanningsverbinding moet gebruik kunnen (blijven) worden gemaakt van een strook grond ter plaatse van de hoogspanningsverbinding. Deze strook (de zakelijk rechtstrook) wordt vastgesteld op basis van het benodigde ruimtebeslag voor aanleg en instandhouding. Daarbij is rekening gehouden met veiligheidseisen. Om gebruik te kunnen (blijven) maken van de grond in deze strook is, voor zover noodzakelijk, met betrokken (particuliere) grondeigenaren en eventuele andere (particuliere) rechthebbenden een zakelijk rechtsovereenkomst (inclusief gebruiksovereenkomst) afgesloten. In deze overeenkomsten worden de afspraken vastgelegd over het gebruik van de grond en welke vergoeding en welke rechten op toekomstige vergoedingen de rechthebbende zal ontvangen. Het zakelijk recht betreft een opstalrecht en is een zelfstandig recht dat een inbreuk vormt op het exclusieve gebruiksrecht van de eigenaar en de overige zakelijk gerechtigden. Met de verschillende grondeigenaren is overeenstemming bereikt over de aanleg en gebruik.

7.2.2 Uitvoeringswerkzaamheden

De aanleg (inclusief voorbereidende onderzoeken en werkzaamheden) en instandhouding van de hoogspanningsverbinding kunnen in een incidenteel geval feitelijke schade veroorzaken, ondanks dat voorzorgmaatregelen worden genomen om deze schade zo veel mogelijk te voorkomen. Deze schade wordt werkschade genoemd. Te denken valt bijvoorbeeld aan het niet kunnen gebruiken van perceelsgedeelten voor langere tijd. De schade wordt vergoed aan degene die schade lijdt op het moment dat de schadeveroorzakende gebeurtenis zich voordoet. Voor de bepaling van werkschade wordt eerst gekeken naar het bestaan van een causaal verband tussen de schade en de uitvoeringswerkzaamheden. Indien sprake is van een causaal verband wordt vervolgens de omvang van de schade bepaald aan de hand van een deskundigenbegroting van de benodigde kosten om het beschadigde object weer terug te brengen in een gelijkwaardige staat als voor de uitvoeringswerkzaamheden.

7.2.3 Planschade

Door wijzigingen van de planologische bestemming en de bijbehorende regels van de grond kan er voor belanghebbenden (eigenaren, overige zakelijk gerechtigden en persoonlijk gerechtigden) in de nabijheid van het kabeltracé planschade ontstaan. De grondslag voor een tegemoetkoming in planschade wordt gevormd door afdeling 6.1 van de Wro. Een tegemoetkoming in planschade is alleen aan de orde als schade ontstaat in de vorm van inkomensderving of vermindering van de waarde van een onroerende zaak door een wijziging van het planologisch regime die voor een belanghebbende planologisch nadeel met zich meebrengt. Overigens leidt niet ieder planologisch nadeel tot

schade. Een tegemoetkoming wordt alleen toegekend voor zover de schade redelijkerwijs niet voor rekening van de aanvrager behoort te blijven en voor zover de tegemoetkoming niet voldoende anderszins verzekerd is bijv. bij de vestiging van zakelijke rechten. In deze gevallen is sprake van een volledige schadevergoeding, dus inclusief een tegemoetkoming in planschade. Indien een tegemoetkoming wordt toegekend, worden tevens de redelijkerwijs gemaakte kosten van rechtsbijstand en andere deskundige bijstand vergoed evenals de wettelijke rente vanaf de datum van ontvangst van de aanvraag. Ter beoordeling van planologisch nadeel in het kader van dit project dient een vergelijking gemaakt te worden tussen de maximale mogelijkheden van het oude planologisch regime (het bestaande bestemmingsplan) en de maximale mogelijkheden van het nieuwe planologisch regime

(het inpassingsplan). Het gaat er dus niet om wat feitelijk aanwezig is, maar wat planologisch maximaal was of is toegestaan. Er zal een planschadeovereenkomst als bedoeld in artikel 6.4a van de Wro gesloten worden tussen de Staat, vertegenwoordigd door de Minister van Economische Zaken en de initiatiefnemer. Een aanvraag voor een tegemoetkoming in schade ten gevolge van het inpassingsplan, kan eventueel door tussenkomst van het college van B&W bij de Minister van Economische Zaken worden ingediend uiterlijk tot 5 jaar na het onherroepelijk worden van het vastgestelde inpassingsplan.

8 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

8.1 Overleg

Overeenkomstig het Besluit ruimtelijke ordening (artikel 3.1.1 en artikel 1.1.1, vierde lid) is bij de voorbereiding van het inpassingsplan overleg gevoerd met de besturen van betrokken gemeenten en waterschappen en met die diensten van de provincies die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen welke in het plan in het geding zijn.

De ingekomen overlegreacties zijn opgenomen als bijlage 9 bij deze toelichting.

Geen van de betrokken instanties heeft een opmerking op het concept-ontwerp inpassingsplan.

8.2 Zienswijzen

Het ontwerp-inpassingsplan heeft ter inzage gelegen. Eenieder is in de gelegenheid gesteld een zienswijze in te dienen tegen het ontwerp plan. De antwoordnota zienswijzen is opgenomen als bijlage 10 bij deze toelichting. Daarin is aangegeven op welke wijze bij vaststelling van het inpassingsplan rekening is gehouden met de ingebrachte zienswijzen.

